

Gesubsidieerde Vrije Basisschool Sint-Filippus
Wijngaardlaan 7-9
2900 Schoten
Tel.: 03 658 81 70
www.sint-filippus.be
secretariaat@sint-filippus.be

Leefgroepen in de kleuterschool

Infobrochure

I. Inleiding

Het hoofddoel van onze kleuterschool is dat elk kind zich evenwichtig en veelzijdig kan ontplooiën. Wij proberen er in de eerste plaats voor te zorgen dat alle kinderen zich thuis voelen in onze school en dat ze graag komen. Want een positief en veilig school- en klasklimaat is noodzakelijk om tot welbevinden, betrokkenheid en verbondenheid te komen. We trachten voldoende kansen aan te bieden om zo de onderliggende doelen bij alle kinderen te realiseren!

Het concept van onze kleuterschool is gebaseerd op het feit dat een kind leert uit ervaringen en dit binnen het dagelijkse klasgebeuren. Daarom bieden we aan de kinderen ervaringskansen door met hen mee te spelen, hen te observeren, ons in te leven en door kinderen onder te dompelen in betekenisvolle (nieuwe) contexten waarbij rijke ervaringen worden aangeboden.

Hierbij bieden we kansen tot 'ontmoeten', 'zelfstandig spelen en leren', 'begeleid exploreren en beleven' en 'geleid spelen en leren'. Zo komen de kinderen verwachte en onverwachte interesses, voorkeuren en talenten op het spoor.

We gaan en staan voor een krachtige leeromgeving, een rijk aanbod, een stimulerend opvoedingsklimaat en een doeltreffende didactische aanpak die aansluit bij de onderwijsbehoeften van alle kinderen.

We willen de kinderen zoveel mogelijk ervaringen laten opdoen door;

- hun **motivatie** en **nieuwsgierigheid** te prikkelen;
- ze **uitdagingen** te laten aangaan;
- hen positief te **bevestigen** in wat ze kunnen;
- hen te **vertrouwen** en raad te geven;
- hen **aan te moedigen** om door te zetten ook wanneer het lastig is;
- hun **sociale vaardigheden** uit te bouwen als basis voor het leven;
- een **ruim en gedifferentieerd aanbod** te geven van rijke ervaringskansen die breed en diep ontwikkelen stimuleren.

De ontwikkeling van het kind situeert zich op drie domeinen:

- verstandelijk (cognitief)
- lichamelijk (motorisch)
- emotioneel en sociaal (affectief)

Elk kind vordert voortdurend en volgens eigen tempo binnen deze domeinen:

De schoolrijpheid betekent het einde van de rol van de kleuterschool. We streven naar een doelgerichte ontwikkeling bij elk kind, maar gunnen elk kind ook een ontwikkelingstraject dat aansluit bij zijn of haar individuele leerbehoeften. Op die manier garanderen we dat ieder kind op een gedifferentieerde manier in de richting van de voorspelde leeruitkomst vordert. Wij kunnen die ontwikkeling stimuleren door;

- dit voor te leven;
- door coöperatief samen te werken ;
- door communicatie, dialoog en engagement;
- door met de kinderen te reflecteren op de leer- en ervaringsprocessen.

De schoolrijpheid is een natuurlijk gevolg van het ontwikkelingsproces en geen direct doel. Ons uitgangsprincipe is dan ook om onvoorwaardelijk te geloven in de ontwikkeling en het leervermogen van elk kind en op zoek te gaan naar en werken in de zone van de naaste ontwikkeling, op maat van elk kind. Hier kan dan doelgericht op verder gewerkt worden.

We werken aan de ontplooiing van elk kind vanuit een brede zorg. Afhankelijk van het kind kan/zal dat snel of minder snel, zelfstandig of begeleid gebeuren. Kinderen mogen met andere woorden op eigen tempo vorderen.

Ontwikkeling is gebaat bij dromen, durven, maar ook bij doorzetten. Leren brengt kinderen namelijk steeds in nieuwe, complexere of uitdagende contexten, net buiten de comfortzone. Ze leren met vallen en opstaan, levenslang. Een gedifferentieerde aanpak waarbij we, doelgericht werken en waarbij aandacht is voor het specifieke kind in zijn/haar specifieke context, vinden we noodzakelijk.

II. Leefgroepen

Omdat we als team steeds op zoek zijn om het beste in kinderen naar boven te laten komen, beslisten we om vanaf het schooljaar 2006-2007 over te stappen naar leefgroepen. Om op een doordachte manier te kunnen starten, zijn we ons gaan informeren over leefgroepwerking. Door verschillende contacten met leerkrachten van andere scholen en met de pedagogische begeleidingsdienst, werd onze interesse voor deze werking nog verder aangewakkerd en onze beslissing bevestigd.

III. Wat zijn leefgroepen

Leefgroepwerking is een andere wijze van groeperen. In tegenstelling tot jaarklassen, waar kinderen van hetzelfde geboortjaar samen zitten, zijn leefgroepen samengesteld uit verschillende leeftijden van 2,5-jarigen tot en met 5-jarigen. Kinderen van verschillende leeftijden zitten bij elkaar in één klas. De verscheidenheid binnen de leerlingengroep is een uitdaging. Zo komen we tot spontane differentiatie. Door een goede organisatie willen we de zelfsturing en zelfstandigheid van kinderen vergroten. Ook willen we dat de kinderen meer betrokken zijn, hun eigen interesses ontdekken, zich ontwikkelen op hun eigen niveau en dat ze leren emotionele problemen te verwerken.

IV. Sterke punten van onze werking:

- **Het brengt meer rust in de klas**

Omdat je met verschillende leeftijden werkt, is er automatisch minder onderlinge concurrentie en wordt de groep veel rustiger. De groep functioneert natuurlijker en soepeler. Bij de instap van nieuwe peuters hebben deze kinderen niet alleen de juf die voor hen zorgt, maar ook de oudere klasgenootjes.

- **Ook in de leefgroepen worden de vijfjarigen voorbereid voor het eerste leerjaar**

Een deel van de leefgroep zal de overstap naar het eerste leerjaar maken. Zij vragen om voorbereidend rekenen, lezen en schrijven. Hierdoor kunnen leerkrachten gericht werken en zo inzetten op zelfsturing en zelfstandigheid. Elke klas is voorzien van een denkhoek (lezen, schrijven, rekenen) met extra aanbod voor de oudste kleuters.

- **Kinderen leren van elkaar**

De jongste kleuters leren veel van de oudste, maar ook andersom. Doorheen de verschillende ontwikkelstappen en leeftijden binnen onze leefgroep zullen de kinderen verschillende vaardigheden ontwikkelen door en met elkaar. Bijvoorbeeld: wanneer kinderen van verschillende leeftijden samen een spel spelen, zien de jongste kleuters hoe het spel gespeeld moet worden. Middelste kleuters kunnen anderen wijzen op het afwachten van hun beurt of aanmoedigen om met de dobbelsteen te gooien. De oudste kleuters kunnen de spelregels uitleggen.

- **De leerkracht kan beter aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van elk individueel kind**

In gewone jaarklassen verschillen kinderen reeds erg van elkaar. Dezelfde kalenderleeftijd betekent niet dezelfde mentale of verstandelijke leeftijd. Het werken met leefgroepen zorgt ervoor dat we de verschillen opmerken en er bewust rekening mee houden. De leerkracht zal op het niveau van elk individueel kind werken. Een vierjarige kleuter die kan inpikken op activiteiten van de vijfjarigen zal daar ook kansen toe krijgen. Een vijfjarige die iets trager is in zijn ontwikkeling zal tijd en ruimte krijgen door af en toe aan te sluiten bij de vierjarigen. Zo wordt aangesloten bij het ontwikkelingsniveau van elk individueel kind en beleeft het kind succeservaringen die bijdragen tot een positief zelfbeeld.

- **Zelfstandigheid**

De kinderen zijn zelfstandiger. Ze kunnen keuzes maken die aansluiten bij hun ontwikkelingsbehoeften. De jongste kleuters zijn vlugger zelfredzaam doordat ze meerdere goede voorbeelden zien dan alleen de klasjuf. Ze gaan imiteren. Of ze worden geholpen door oudste kleuters.

- **Welbevinden**

We stimuleren het welbevinden van het kind zodat ze kunnen groeien in relatie met zichzelf, de andere kinderen, de juf, de klas en het schoolgebeuren. Hierbij werken we in de cirkel van ik-jij-wij. Dit is een voorwaarde om tot leren te komen. Omdat we een kleinschalige school zijn, kunnen we als school inzetten op het familiale karakter en kunnen we geborgenheid en veiligheid bieden.

V. Organisatie:

- **Inrichting van de klassen**

Elke klas is doordacht ingericht om de verschillende leeftijden optimaal te laten spelen en werken. Er zijn specifieke materialen voor de jongste kleuters, alsook specifieke materialen voor de oudsten.

- **Turnen**

Tijdens het turnen worden de leefgroepen niet gesplitst. De turnleerkracht bouwt binnen de gymlessen een moeilijkheidsgraad in zodat kinderen naar eigen mogelijkheden kunnen turnen.

- **Uitstappen**

Afhankelijk van de uitstappen zullen de leefgroepen al dan niet gesplitst worden. Bepaalde theaterbezoeken bijvoorbeeld zullen per leeftijd gereserveerd worden. Uitstappen zoals een bezoek naar de kinderboerderij zal met de volledige leefgroep georganiseerd worden. Voor de jongste kleuters wordt er besproken of ze hier klaar voor zijn.

- **Samenstelling van de klas**

Nieuwe kinderen die instromen, zullen verdeeld worden over de verschillende leefgroepen. Op die manier vermijden we te grote klasgroepen en zorgen we voor een evenwichtige samenstelling van de leefgroepen. Het samenstellen van de leefgroepen zal door het ganse team gebeuren. Er wordt indien mogelijk rekening gehouden met speelkameraadjes. Jaar na jaar schuift de leefgroep door naar de volgende klas.

VI. Tot slot

Nog vragen? U kan steeds terecht bij de directeur of de kleuterjuffen.